

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

16.12.2025

Олы Кайбыч ав.

№ 560

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районының 2026-2030 елларга адреслы социаль
яклау муниципаль программасын раслау турында

Тормышта авыр хәлдә калган аз керемле гаиләләргә һәм аз керемле ялгыз яшәүче
гражданның социаль ярдәм күрсәтү, халыкка социаль хезмәт күрсәтүсыйфатын һәм
мөмкинлеген арттыру максатыннан Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районы Башкарма комитеты КАРАР ИТӘ:

1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының 2026-2030 елларга
адреслы социаль яклау муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
<http://kaybici.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Татарстан Республикасы Кайбыч
муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга һәм <http://pravo.tatarstan.ru>
веб-адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми
порталы»нда бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенәң социаль мәсьәләләр
буенча урынбасары Ф.Ф.Петуховага йөкләргә.

Житәкче

А.Н.Макаров

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының 2026-2030 елларга
адреслы социаль яклау муниципаль программасы**

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программа атамасы	Кайбыч муниципаль районының 2026-2030 елларга адреслы социаль яклау муниципаль программасы
Программаны төп эшләүчеләр	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Кайбыч муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, халыкка социаль хезмәт күрсәтү буенча «Өмет» комплекслы үзгә (алга таба КЦСОН «Өмет»), «Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ (алга таба – Мәгариф бүлеге)
Программаның максаты	Гаиләне, эңилекне һәм балачакны, сугыш һәм хезмәт ветераннарын, инвалидларны һәм инвалид балаларны, аз керемле гаиләләрдән булган гражданның социаль яклау.
Программаның бурычлары	Халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, шул исәптән авыр торыш хәлдә булган аз керемле гаиләләргә һәм ялгыз яшәүче аз керемле гражданның социаль ярдәм күрсәтү, халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын һәм мөмкинлеген арттыру, инвалидларны, инвалид балалар тәрбияләүче гаиләләргә һәм аз керемле халык төркемнәрен реабилитациянең индивидуаль программаларының барлык чаралары белән тәмин итү.
Программаны торышка ашыру вакыты	2026 - 2030 еллар
Программаның структурасы	1. Белем бирү учреждениеләрендә укучыларны тукландыру белән тәмин итү процесс чаралары комплексы. 2. «Гаиләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү» процесс чаралары комплексы; 3. «Ятим балаларны һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңайлы шартлар тудыру» процесс чаралары комплексы
Программаны финанслау күләме	Программаны финанслауның гомуми күләме 2026-2030 елларда Кайбыч муниципаль районы бюджеты хисабына 58752,20 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2026 ел – 10823,10 мең сум; 2027 ел – 11285,40 мең сум; 2028 ел – 11738,70 мең сум; 2029 ел – 12208,30 мең сум; 2030 ел – 12696,70 мең сум. Программаны финанслау күләмнәре фараз характерында һәм чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елы һәм план чоры) Кайбыч муниципаль районы Советының Кайбыч муниципаль районы бюджеты карары нигезендә төгәлләштереләчәк.

Программаның көтелгән нәтижеләре	2030 елга Программаның түбәндәге нәтижеләренә ирешү планлаштырыла: - Балалар һәм балалы гаиләләрнең өлеше, РФ һәм ТР гамәлдәге законнары һәм норматив актлары нигезендә каралган социаль ярдәм чараларын алучылар, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, субсидияләр, социаль өстәмәләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм, ана капиталы түләүләре, социаль ярдәм чараларын алучыларның гомуми санында: 2026 ел – 35%, 2027 ел – 34%, 2028 ел – 33%, 2029 ел – 31%, 2030 ел – 30%. - Инвалид балалар, күп балалы, аз керемле гаиләләр, куркыныч төркемгә керүче гаиләләрнең актуаль мәгълүмат базасының булуы: - Районда 2026 елда инвалид балалар саны – 52, 2027 ел – 51, 2028 ел – 51, 2029 ел – 50, 2030 ел – 49. - 18 яшькә кадәр балигъ булмаган балаларны тәрбияләүче күп балалы гаиләләр саны: 2026 ел - 207 гаилә – 681 бала, 2027 ел - 197 гаилә – 675 бала, 2028 ел – 201 гаилә – 710 бала, 2029 ел – 202 гаилә – 720 бала, 2030 ел – 205 гаилә – 730 бала - Куркыныч төркемгә керүче гаиләләр: 2026 ел - 6 гаилә/12 балигъ булмаган бала, 2027 ел - 6 гаилә/14 балигъ булмаган бала, 2028 ел – 5 гаилә/13 балигъ булмаган бала, 2029 ел – 4 гаилә/12 балигъ булмаган бала, 2030 ел – 3 гаилә/11 балигъ булмаган бала. - Ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларның гомуми санында балалар учреждениеләреннән гаиләләргә урнаштырылган ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар өлеше: 2026 ел – 35%, 2027 ел – 36%, 2028 ел – 37 %, 2029 ел – 38 %, 2030 ел – 40 %. - Аз керемле гаиләләрдән булган балалар һәм үсмерләрнең санатор-курорт учреждениеләрендә сәламәтләнделгәннәренә гомуми санындагы өлеше: 2026 ел – 5 %, 2027 ел – 6 %, 2028 ел – 7 %, 2029 ел – 8 %, 2030 ел – 9 %. - Аз керемле гаиләләрдән булган өч яшькә кадәрге балаларның махсус сөт продуктлары һәм катнашмалар белән тәэмин ителгәннәренә өч яшьлек балаларның гомуми санындагы өлеше: 2026 ел – 33%, 2027 ел – 34%, 2028 ел – 35%, 2029 ел – 36%, 2030 ел – 37%. - Инвалид балаларның гомуми санында реабилитациягә юлламалар белән тәэмин ителгән инвалид балалар өлеше: 2026 ел – 40 %, 2027 ел – 41 %, 2028 ел – 42 %, 2029 ел – 43%, 2030 ел – 44 %. - Гомуми балигъ булмаганнар санында караучысыз һәм ташландык балалар өлеше: 2026 ел – 0,3 %, 2027 ел – 0,3%, 2028 ел – 0,3%, 2029 ел – 0,3%, 2030 ел – 0,3%. - Үсеп килүче буынны наркотизлаштыруны булдырмау чараларында катнашкан балигъ булмаган балалар өлеше: 2026 ел – 87%, 2027 ел – 88%, 2028 ел – 89 %, 2029 ел – 90%, 2030 ел – 91%. - Аз керемле, тулы булмаган гаиләләрдән эшкә урнашкан балалар өлеше: 2026 ел – 20 %, 2027 ел – 21 %, 2028 ел – 22%, 2029 ел – 23 %, 2030 ел – 24 %. - Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре бирү. - «Кайбыч таннары»- «Кайбицкие зори» район газетасында балалар һәм яшьләр тәрбиясе мәсьәләләре буенча даими рубрика булу. - Район һәм республика конкурслары, фестивальләрендә жиңүче булган бүләкләнгән укучылар өлеше: 2026 ел – 25%, 2027 ел – 27%, 2028 ел – 38 %, 2029 ел – 39 %, 2030 ел – 40 %.
---	--

– Район һәм республика спорт ярышлары призерлары булган бүләкләнгән укучылар өлеше: 2026 ел – 25%, 2027 ел – 27 %, 2028 ел – 38 %, 2029 ел – 39 %, 2030 ел – 40 %.

– Район һәм республика олимпиадаларында мәктәп предметлары буенча призер булган бүләкләнгән укучылар өлеше: 2026 ел – 6%, 2027 ел – 3%, 2028 ел – 9 %, 2029 ел – 10%, 2030 ел – 10 %.

– Матди техника базасының булуы һәм балалар һәм яшүсмерләр өчен ата-аналар белән бергә физкультура-сәламәтләндерү һәм ял чаралары үткөрү;

– Халыкара гаилә көне, Халыкара балаларны яклау көне, Халыкара Әниләр көне, Халыкара хатын-кызлар көне кысаларында үткәрелгән чараларның булуы;

– Ятим балалар, бюджет өлкәсендә эшләрче хезмәткәрләрнең балалары, мәктәп укучылары һәм балалар бакчасына йөрүче балалар, ата-аналары (яки тулы булмаган гаиләдә) нигезле сәбәп белән эшләрмәүче гаиләләрдән булган балаларның, барлык балигъ булмаганнар арасында Яңа ел бүләкләре белән тәмин ителү өлеше: 2026 ел – 100%, 2027 ел – 100%, 2028 ел – 100 %, 2029 ел – 100 %, 2030 ел – 100 %.

– Балалар, яшүсмерләр, яшьләр өчен физкультура-сәламәтләндерү, ял һәм ижади чараларда катнашкан балаларның барлык балигъ булмаганнар арасында өлеше: 2026 ел – 50%, 2027 ел – 55 %, 2028 ел – 60%, 2029 ел – 65%, 2030 ел – 70%.

– РФ һәм ТР гамәлдәге законнары һәм норматив актлары белән каралган социаль ярдәм чараларын, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, ДМО, субсидияләр, социаль өстәмәләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм алганнарның барлык социаль ярдәм чараларын алучылар арасында олы яшьтәге гражданнар, инвалидлар, сугыш һәм хезмәт ветераннары өлеше: 2026 ел – 95%, 2027 ел – 96%, 2028 ел – 97%, 2029 ел – 97,5 %, 2030 ел – 97,5 %.

– Барлык категория инвалидлар, сугыш һәм хезмәт ветераннары, ЧАЭС, «МАЯК» ПО аварияләрен бетерүдә катнашучылар, реабилитацияләнгән гражданнар, ялгыз кешеләр, читтән карауга мохтажларның мәгълүмат базасының булуы;

– Матди ярдәм күрсәтелгән, өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында авыр торыш хәлендә калган ветераннар һәм инвалидларның өлеше: 2026 ел – 2%, 2027 ел – 2%, 2028 ел – 2%, 2029 ел – 2%, 2030 ел – 2%.

– Даими читтән ярдәмгә мохтаж булган өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның өлеше, аларга кирәкле социаль хезмәтләр күрсәтелгән, шул исәптән өйдә, өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында: 2026 ел – 0,45%, 2027 ел – 0,45%, 2028 ел – 0,50%, 2029 ел – 0,50%, 2030 ел – 0,50%.

– Гомуми типтагы йорт-интернатларга урнаштыруга мохтаж ялгыз гражданнар саны, өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында: 2026 ел – 4 кеше, 2027 ел – 4 кеше, 2028 ел – 5 кеше, 2029 ел – 5 кеше, 2030 ел – 5 кеше.

– Республика реабилитация учреждениеләрендә реабилитация чаралары узган өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидлар саны, өлкән яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында: 2026 ел – 2,3%, 2027 ел – 2,4%, 2028 ел – 2,4%, 2029 ел – 2,4%, 2030 ел – 2,4%.

– Ветераннар һәм инвалидларның гомуми санында олы яшьтәге гражданнар, ветераннар, инвалидларның санатор-курорт дәваланыуына юлламалар белән тәмин ителгәннәре саны, олы яшьтәге гражданнар, : 2026 ел – 1,0%, 2027 ел – 1,0%, 2028 ел – 1,0%, 2029 ел – 1,0%, 2030 ел – 1,0%.

	– Инвалидларның гомуми санында техник реабилитация чаралары белән тәмин инвалидларның ителгән өлеше: 2026 ел – 4%, 2027 ел – 5 %, 2028 ел – 6 %, 2029 ел – 6 %, 2030 ел – 6 %. – Жирле мәгълүмат чараларында олы яшьтәге гражданнар, инвалидлар һәм ветераннарның социаль яклау мәсьәләләренә багышланган рубрика булу; – Жиңү көне, Халыкара олы яшьтәге кешеләр көне, Халыкара инвалидлар көне, ЧАЭСта зыян күргәннәрне искә алу көне уңаеннан үткәрелгән чаралар булу; – Олы яшьтәге гражданнарның, инвалидларның физкультура-сәламәтләндерү, ял һәм ижади чараларда катнашкан өлеше олы яшьтәге гражданнар һәм инвалидларның гомуми санында: 2026 ел – 40,0%, 2027 ел – 40,0%, 2028 ел – 45,0%, 2029 ел – 45,0%, 2030 ел – 45,0%.
--	---

1. Программаны гамәлгә ашыру сферасының характеристикасы, әлеге өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеше фаразлары

Әлеге программа 2013 елның 28 декабрендәге 442-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә гражданнарның социаль хезмәтләндерү нигезләре турында» Федераль законга, 2014 елның 02 сентябрендә 635 номерлы «Татарстан Республикасында социаль контракт нигезендә дәүләт социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарына һәм Татарстан Республикасы халыкны социаль яклау буенча ведомствоара комиссия карарларына туры китереп төзелгән.

Әлеге Программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары булып түбәндәгеләр тора:

өлкән яшьтәге гражданнарның тормыш эшчәнлегендәге тискәре демографик тенденцияләргә жиңү, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү;

сыйфатлы белем һәм медицина ярдәм алу мөмкинлеген тәмин итү, халыкны уңайлы һәм сыйфатлы торак белән тәмин итү;

өлкәннәр, инвалидлар һәм балалар өчен нәтижәле адреслы ярдәм һәм социаль хезмәтләр күрсәтү системасын булдыру;

гаилә һәм гаилә кыйммәтләрен саклау, ныгыту һәм яклау, гаиләләрнең тормыш сыйфатын күтәрү.

Программа, аларның эффектлылыгын һәм нәтижәлелеген арттыру максатында, кабул ителгән ачык норматив йөкләмәләргә тормышка ашыруны һәм гражданнарга социаль ярдәм чараларының һәм халыкны социаль хезмәтләндерү системаларын модернизацияләүне тәмин итә торган эшчәнлек юнәлешләрен билгели.

Кайбыч районы халкы 12423 кеше тәшкил итә.

Алардан:

14 яшькә кадәргә балалар – 1782 (14,3%),

үсмерләр – 421 (3,4%),

1 яшькә кадәргә балалар – 82 кеше (0,7%),

Пенсионерлар саны – 3230 (27,1%)

Эшкә яраклы яшьтәге халык – 7115 (57,2%) кеше.

Кайбыч муниципаль районда урнашкан халыкны социаль яклау системасы үз эченә түбәндәгеләрне ала:

төрле категория гражданнарга федераль һәм республика законнары нигезендә социаль түләүләр, компенсацияләр, субсидияләр, пособиеләр бирү; аз керемле гаиләләр һәм аз керемле ялгыз яшәүче гражданнарның яшәү дәрәжәсен тәмин итү өчен төрле дәүләт социаль ярдәм күрсәтү;

балигъ булмаганнарны һәм эшкә сәләтсез яки тулысынча эшкә сәләтле булмаган гражданнарны опекага һәм попечительлеккә алу;

балаларга, шулай ук балалы гаиләләргә кайбер өстәмә чаралар күрү;

халыкка социаль хезмэт күрсәтү учреждениеләре тарафыннан төрле социаль хезмәтләр күрсәтү;

инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче башка төркемнәре өчен уңайлы яшәү мөхите булдыру.

Кайбыч муниципаль районда халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт социаль йөкләмәләрен вакытында һәм тулысынча үтәү оештырылган, бу Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне бүлү шартларында гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясенәң федераль бюджеттан финанслана торган чыгым йөкләмәләренә Бөек Ватан сугышы ветераннарына социаль ярдәм чаралары; инвалидларга; инвалид балалары булган гаиләләргә; техноген катастрофалардан зыян күргән гражданның һәм федераль законнар белән билгеләнгән башка социаль ярдәмгә мөхтаж гражданның категорияләренә ярдәм күрсәтү керә.

Татарстан Республикасы чыгым йөкләмәләренә Труд ветераннарына, тыл хезмәтчәннәренә, реабилитацияләнгән затларга һәм сәяси репрессияләрдән зыян күргән дип танылган затларга, балалы гаиләләргә, аз керемле гражданның һәм авыр тормыш хәлендә булган гражданның социаль ярдәм чаралары керә.

Россия Федерациясә Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән халык керемнәрен арттыру чаралары гаиләләренәң матди хәлен яхшырта һәм аз керемле гражданның санын киметүгә сәбәпче була. Социаль контракт нигезендә дәүләт социаль ярдәмә күрсәтү технологиясенәң кертү аз керемле гаиләләренәң тормыш сыйфатын күтәрүгә, аларның адаптив мөмкинлекләрен активлаштыруга, ярдәм алучыларның социаль җаваплылыгын арттыруга, аларның иждивенчелек мотивын киметүгә ярдәм итә.

Кешеләренәң керем дәрәжәсенәң кимүен кискәтү максатыннан, торак-коммуналь хезмәтләргә тарифларның артуы белән бәйлә рәвештә, шулай ук кулланылган хезмәтләр өчен түләү сәләтен тәмин итү өчен, Россия Федерациясенәң Торак кодексына туры килгән федераль дәрәжәдә билгеләнгән торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә социаль ярдәм чараларыннан тыш, Татарстан Республикасында өстәмә субсидияләр бүлеп бирелә.

Соңгы өч елда республикада аерым категория гражданның, балалы гаиләләргә, Республика Татарстан бюджетыннан финанслана торган, шул исәптән керемнәренә исәпкә алып бирелә торган, яңа өстәмә социаль ярдәм чаралары кертелде:

Өстәмә айлык акчалата түләү даими рәвештә кеше каравына (ярдәменә, күзәтүенә) мөхтаж булган инвалид балаларга;

дәвалау урынына бару өчен юл чыгымнарын каплау, хроник бөөр җитешсезлегеннән интегүче, амбулатор гемодиализ ысулы белән дәваланучы кешеләргә;

Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан һөнәри белем бирү оешмаларында күп балалы гаиләләрдән булган балаларның урта һөнәри белем бирү программалары буенча уку чыгымнарын компенсацияләү;

хатын-кызга йөкләлек буенча исәпкә басканда бер тапкыр бирелә торган түләү, көндөзгә бүлектә укучы;

фенилкетонурия белән авыручы балигъ булган гражданның айлык акчалата түләү.

Кайбыч муниципаль районында дәүләтнең гаилә сәясәтенәң өстенлекле юнәлешләре хәзерге этапта түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

комплекслылык, хезмәтләренәң һәркем өчен мөмкин булуы;

хезмәтләр мөрәҗәгать иткән барлык гражданның, яше, динә, социаль статусы, яшәү урынына бәйсез һәм бары тик ирекле рәвештә күрсәтелә;

консультацияләр клиентларның шәхси тормышы турында алынган мәгълүматның тулы конфиденциальлеген саклап калуга нигезләнә;

белгечләренәң югары профессиональлегә;

клиентлар теләгә буенча мөрәҗәгать аноним булырга мөмкин;

кешелеклелек, игелеклелек, игътибар, шәхси якин килү.

ТР Кайбыч муниципаль районында балаларлы гаиләләргә социаль ярдәм чаралары федераль һәм республика законнарына туры китереп күрсәтелә. "Балалары булган гражданның дәүләт пособиеләре турында" 1995 елның 19 маендагы 81-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вакытлыча эшкә яраксызлык һәм ана булу белән бәйлә мәҗбүри социаль иминиятләштерүгә кертелмәгән затларга түбәндәгеләр түләнә:

бала туганда бер тапкыр бирелә торган пособие;
бала туу һәм тәрбияләү белән бәйле айлык пособие;
чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрнең йөкле хатынына бер тапкыр бирелә торган пособие;

чакырылыш буенча хәрби хезмәт узучы хәрби хезмәткәрнең баласына айлык пособие;
бала карау буенча айлык пособие.

Өч һәм аннан да күбрәк баласы булган, шул исәптән тәрбиягә алынган балаларны да кертеп, гаиләләргә, өлкән баласы 18 яшькә житкәнче яисә 23 яшькә житкәнче, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмада көндөзгә бүлектә белем алса, түбәндәгеләр бирелә:

6 яшькә кадәрге бала өчен дару чаралары сатып алуга субсидияләр, гаилә составында өч һәм аннан да күбрәк бала булган гражданнар, уллыкта алынганнарны да кертеп, өлкән бала 18 яшькә яки 23 яшькә житкәнче, әгәр ул белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмада көндөзгә уку формасында укый икән;

гомуми белем бирү оешмаларында укучыларга уку тәмамланганчы, әмма 23 яшькә житкәнче генә, юл йөрү өчен субсидияләр, гаилә составында өч һәм аннан да күбрәк бала булган гражданнар, уллыкта алынганнарны да кертеп, өлкән бала 18 яшькә яки 23 яшькә житкәнче, әгәр ул белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмада көндөзгә уку формасында укый икән.

Аз керемле гаиләләргә 3 айдан 1 елга кадәр «Социаль контракт» төзү мөмкинлеге бар.

Балалары булган, авыр тормыш хәлендә булган һәм дөүләттән социаль ярдәмгә мохтаж гаиләләргә социаль ярдәм чаралары күрсәтү системасының иң мөһим өлешләренең берсе булып, халыкка дөүләт социаль ярдәме программасы тора.

Дөүләт социаль ярдәме алучылар арасында керем дәрәжәсе түбән булу белән бәйле тормыш проблемаларын мөстәкыйль рәвештә хәл итү мөмкинлеге булмаган гражданнар зур өлешне тәшкил итә. Бу, беренче чиратта, инвалид балалары булган гаиләләр, тулы булмаган һәм күп балалы гаиләләр.

Дөүләт хакимияте органнары һәм Жирле үзидарә органнарының иң мөһим бурычы - гражданнарның һәм балаларлы гаиләләренң керем дәрәжәсе белән бәйле мәсьәләләргә хәл итү, шул исәптән "социаль контрактлар" төзү һәм 2030 елга Кайбыч муниципаль районында яшәүче аз керемле гаиләләр санын 50%ка киметү.

Баланың беренче һәм иң мөһим хокукларының берсе - гаиләгә хокук. Нәкъ менә гаилә мохите балага шөхес буларак формалашырга һәм жәмгыятьтә тормышка эзәрләнәргә мөмкинлек бирә. Шуңа күрә балачакны саклауның беренчел бурычы - бала өчен кан туган гаиләне саклау, аның реабилитациясе, гаиләне торгызу, әгәр дә ул бала тәрбияләү өчен шартлар тудыра алмаган очракта.

Кайбыч муниципаль районында ТР гаилә һәм балаларны социаль хезмәтлөндерү системасы түбәндәге оешмалар белән тәкъдим ителә:

Оешмалар төрләре	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
Халыкны комплекслы социаль хезмәтлөндерү үзәгенең гаилә һәм балаларга социаль ярдәм бүлгә (Олы Кайбыч авылы)	1	1	1	1	1
Матди ярдәм күрсәтү буенча Республика үзәгенең 22 нче бүлекчәсе (Олы Кайбыч авылы)	1	1	1	1	1

Гражданнар социаль яклау органнарына мөрәҗәгать иткәндә электрон формада, шул исәптән дөүләт хезмәтләре порталы аша 11 хезмәт буенча гаризалар һәм документлар тапшыру мөмкинлегенә ия, гражданнарның документлары белән эш дөүләт мәгълүмат системасының "Халыкның социаль реестры" (ГИС СРН) функционалын кулланып башкарыла.

Хәзерге вакытта тармакта кертелгән автоматлаштырылган процессларны, шул исәптән аерым категория гражданнарга субсидияләр һәм ташламалар билгеләү буенча мәгълүмат системасын; социаль ярдәм чаралары алучыларның шөхси эшләренең электрон саклагычын; "Халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре эшчәнлеген автоматлаштыру" автоматлаштырылган мәгълүмат

системасын; "Татарстан Республикасы инвалидлар мәгълүмат базасы" мәгълүмат системасын; "Татарстан Республикасында социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнар һәм аларның гаиләләре исәбен алу һәм мониторинглау" автоматлаштырылган мәгълүмат системасын яхшырту буенча актив эш алып барыла.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары

Хәзерге вакытта гражданнарның социаль гарантияләрен гамәлгә ашыру, гамәлдәге законнарга һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимият органнарының халыкка социаль ярдәм күрсәтү, өлкән яшътәге гражданнар һәм инвалидларны социаль хезмәтләндерү өлкәсендәге билгеләнгән вәкаләтләренә туры китереп, мөһим юнәлеш булып тора.

Моннан тыш, жәмгыятьтә гаилә, бала, җаваплы ата-ана булу кыйммәтләрен формалаштыру иң актуаль мәсьәлә булып тора; гаиләнең имин булмавын иртә ачыклау нигезендә профилактика белән тәмин итү; катлаулы тормыш хәлендәге гаиләгә шәхси адекват ярдәм күрсәтү, ведомствоара нигездә башкарылучы; баланы туган гаиләдә тәрбияләнүне өстенлекле итү; социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләр санын киметү; ата-ана хокукларынан мәхрүм итү очракларын киметүгә, "риск төркеменә" кергән гаиләләргә ачыклау, аларга социаль ярдәм күрсәтү һәм реабилитацияләүгә, гаиләләрдә балаларга карата кырыс мөгамәлә очракларын киметүгә, ата-ана каравынан мәхрүм калган балалар санын киметүгә ярдәм итүче нәтиҗәле механизмнар булдыру.

Программаның максаты – социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль хезмәтләр күрсәтүнең нәтиҗәле адреслы системасын булдыру, шулай ук аерым категорияләрдәге гражданнарның тормыш сыйфатын яхшырту.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

Кайбыч муниципаль районының аерым категория гражданнарының тормыш сыйфатын күтәрү һәм социаль ярдәм чаралары күрсәтү;

өлкән яшътәге гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүне тәмин итү;

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында яшәүче халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең нәтиҗәлелеген һәм сыйфатын күтәрү;

үсешендә һәм сәламәтлегиендә тайпылышлар булган балалар тәрбияләнүче гаиләләргә ярдәм итү буенча ведомствоара хезмәттәшлек механизмын булдыру;

яшәү сыйфатын һәм 3 яшъкә кадәрге балаларның сәламәтлегиен күтәрү;

ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңайлы шартлар тудыру.

3. Муниципаль Программа структурасы

Структур элементның бурычлары	Структур элементның бурычын гамәлгә ашырудан көтелгән нәтиҗәләрнең кыскача тасвирламасы	Күрсәткечләр белән элемент
1	2	3
Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының 2026-2030 елларга адреслы социаль яклау муниципаль программасы		
1.	«Белем бирү учреждениеләрендә укучыларны тукландыру белән тәмин итү» процесслы чаралар комплексы	
Тормышка ашыру өчен түбәндәгеләр җаваплы: Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты		Гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар
Кайбыч муниципаль районында социаль түләүләр белән тәмин итү	- РФ, ТР һәм Кайбыч муниципаль районы ТР гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган аерым категория гражданнарга социаль ярдәм чаралары күрсәтү;	Аерым категория гражданнарның социаль ярдәм чараларына хокукларын вакытында һәм тулысынча тәмин итүгә, шулай ук Кайбыч

	- белем бирү учреждениеләрендә укучыларны туклану белән тәэмин итү.	муниципаль районы белем бирү учреждениеләрендә укучыларны уку дәверендә тукландыру белән тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар гамәлгә ашырылачак.
2.	«Гаиләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү» процесслы чаралар комплексы	
Тормышка ашыру өчен түбәндәгеләр җаваплы: Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында Татарстан Республикасы Хезмәт, эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының социаль яклау бүлгә (киләшү буенча), Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлгә, Кайбыч муниципаль районында балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе		Гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар
Кайбыч муниципаль районында гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү	- гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү чаралары системасын үстерү.	Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы белем бирү оешмаларында баланы караган һәм тәрбияләгән өчен ата-ана түләвенәң бер өлешен компенсацияләү.
3.	Процесс чаралары комплексы «Ятим балаларны һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңайлы шартлар тудыру»	
Тормышка ашыру өчен түбәндәгеләр җаваплы: Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында Татарстан Республикасы Хезмәт, эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының социаль яклау бүлгә (киләшү буенча), Кайбыч муниципаль районы башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлгә, Кайбыч муниципаль районында балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе		Гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар
Кайбыч муниципаль районында гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү	- Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен уңай шартлар тудыру; - гаилә иминлегә, балалар күзәтүчесезлеген һәм сукбайлыгын профилактикалау.	тулы күләмдә бирүне тәэмин итәргә: ятим балаларга, ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларга, һөнәри белем бирү оешмаларында һәм югары белем бирү оешмаларында укучы балаларга социаль түләүләр; ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә урнаштыруның барлык формаларында бер тапкыр бирелә торган пособие;

		тәрбиягә бала алган гаиләгә опекага алынган балаларны тоту өчен түләү; тәрбиягә бала алган гаиләгә опекага алынган балаларны караган өчен түләүләр; Опекун гаиләләренә опекага алынган балаларны караган өчен түләүләр; гражданныр гаиләләрендә тәрбияләнүче ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мөхрүм калган балалар өлешен 98,8 процентка кадәр арттырырга; гомуми саннан караучысыз балалар өлешен Кайбыч муниципаль районындагы балаларның гомуми саныннан 0,21 процентка кадәр киметү; ведомствоара патронаттан уңай нәтижәләр белән һәм реабилитация срокларын арттырмыйча чыгарылган балалар белән гаиләләр өлешен 95 процентка кадәр арттыру,
--	--	---

4. Программаны финанс белән тәмин итү

Программа, структура элементы исеме, финанслау чыганагы	Еллар буенча финанс белән тәмин итү күләме, мең сум				
	2026	2027	2028	2029	2030
1	2	3	4	5	6
Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының 2026-2030 елларга адреслы социаль яклау муниципаль программасы - барысы, шул исәптән:	10823,10	11285,40	11738,70	12208,30	12696,70
федераль бюджет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Татарстан Республикасы бюджеты	8897,00	9359,30	9812,60	10282,20	10770,60
Кайбыч муниципаль районы бюджеты	1926,10	1926,10	1926,10	1926,10	1926,10

«Белем бирү учреждениеләрендә укучыларны туклану белән тээмин итү» процесслы чаралар комплексы - барысы, шул исәптән:	1639,30	1725,60	1779,10	1850,30	1924,30
федераль бюджет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Татарстан Республикасы бюджеты	1639,30	1725,60	1779,10	1850,30	1924,30
Кайбыч муниципаль районы бюджеты	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
«Гаиләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү» процесслы чаралар комплексы - барысы, шул исәптән:	1926,10	1926,10	1926,10	1926,10	1926,10
федераль бюджет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Татарстан Республикасы бюджеты	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кайбыч муниципаль районы бюджеты	1926,10	1926,10	1926,10	1926,10	1926,10
«Ятим балаларны һәм ата- ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбиягә урнаштыру өчен унайлы шартлар тудыру» процесс чаралары комплексы - барысы, шул исәптән:	7257,70	7633,70	8033,50	8431,90	8846,30
федераль бюджет	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Татарстан Республикасы бюджеты	7257,70	7633,70	8033,50	8431,90	8846,30
Кайбыч муниципаль районы бюджеты	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

4. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаның заказчысы булып Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Кайбыч муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге тора.

Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Кайбыч муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге Программаны эшләүчеләр белән берлектә Программаны тормышка ашыру процессында уртақ эшчәнлекне координацияләүне, кирәк булганда аңа үзгәрешләр кертүне, шулай ук Программаның нәтижәләгән бәяләүне, чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм планлы чорга) бюджет ихтыяжын формалаштыруны тәмин итә.

5. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре

Халыкка күрсәтелә торган адреслы социаль ярдәмне көчәйтү ярлылык процентын киметергә, жәмгыятьтә социаль климатны яхшыртырга, шулай ук барлык дәрәжәләрдәге бюджет акчаларын нәтижәләрәк файдаланырга мөмкинлек бирәчәк.

Балалы гаиләләргә социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру һәр гаиләнең, бигрәк тә күпбалалы гаиләнең керемнә арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында социаль хезмәтләр күрсәтүне оештыруны камилләштерү гражданның тормыш сыйфатын күтәрүгә, физик һәм психик сәламәтлекләрен саклауга ярдәм итәчәк.

Гаиләне ныгыту һәм яклау юнәлешләре буенча үткәрелә торган чаралар, Татарстан Республикасы гамәлдәге дәүләт программалары белән каралган башка чаралар белән беррәтгән, берничә төп бурычны хәл итүгә ярдәм итәчәк - гаиләләрнең яшәү дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрү; гаиләне ныгыту һәм яклау, гаиләнең жәмгыять тормышындагы ролен арттыру, гаилә иминсезлеген профилактикалау.

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының 2026-2030 елларга адреслы
социаль яклау муниципаль программасы буенча чаралар**

№	Чараның атамасы	Финанслау чыганагы	Әзерлек өчен җаваплы затлар
I. Гаиләне, ана булуны һәм балалыкны социаль яклау буенча гамәлдәге законнарны гамәлгә ашыру чаралары.			
1.	РФ һәм РТ гамәлдәге закон һәм норматив актлары белән каралган социаль ярдәм чараларын күрсәтү, шул исәптән пенсияләр, пособияләр, ЕДВ, субсидияләр, социаль өстәмэләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм, ана капиталы һәм башкаларны балаларга һәм балалы гаиләләргә түләү	-	социаль яклау органнары (киләшү буенча), Россиянең берләштерелгән социаль фонды (киләшү буенча), Район үзәк хастаханәсе (киләшү буенча), ЖҮО (киләшү буенча), предприятиеләр һәм оешмалар житәкчеләре
2.	Инвалид балалар, күп балалы, аз керемле гаиләләр, куркыныч төркемгә кергән гаиләләрнең мәгълүмат базасын актуаль хәлдә тоту	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Мәгариф бүлеге, «Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге (киләшү буенча), профилактика системасы субъектлары (киләшү буенча)
3.	Ятим балаларны һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларны вакытында балалар учреждениеләренә урнаштыру, аларның акчалата тәмин ителешен тәмин итү	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Мәгариф бүлеге, район башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге
4.	Аз керемле гаиләләрдән, инвалид балалары булган гаиләләрдән балалар һәм үсмерләргә сәламәтләндерүнең һәм ялын беренче чиратта оештыру	Жирле бюджет	Мәгариф бүлеге, социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Үзәк район хастаханәсе (киләшү буенча), «Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге (киләшү буенча)
5.	Аз керемле гаиләләрдән өч яшькә кадәрге балаларны махсус сәт продуктлары һәм катнашмалар белән бушлай тәмин итү	-	Үзәк район хастаханәсе (киләшү буенча), социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Кайбыч муниципаль районындагы Республика матди ярдәм үзәге филиалы (киләшү буенча)
6.	Балигъ булмаганнар арасында караучысызлык һәм караучысызлыкны профилактикалау буенча эшнә оештыру	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Мәгариф бүлеге, муниципаль социаль-тернәкләндерү консилиумы, КДН, ПДН, Үзәк район хастаханәсе (киләшү буенча), халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге (киләшү буенча)

7.	Үсеп килүче буын арасында наркотиклаштыруны булдырмау буенча эшнә оештыру	-	социаль яклау бүлгә (килешү буенча), Мәгариф бүлгә, РОВД, КДН, ПДН, Үзәк район хастаханәсе (килешү буенча), халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзгә (килешү буенча)
8.	Ятим балаларга һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балаларга вакытында опека һәм попечительлек рәсмиләштерү	-	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгә, опека һәм попечительлек бүлгә
9.	5 һәм аннан күбрәк балалы күп балалы аналарның "Ана даны - Материнская слава" медале белән бүләкләү өчен документларын әзерләү	-	социаль яклау бүлгә (килешү буенча), КЦСОН (килешү буенча)
10.	Аз керемле, тулы булмаган гаиләләрдән булган балаларны эшкә урнаштыру өстенлегә	-	Мәшгульлек үзгә (килешү буенча)
11.	Инвалидларны махсуслаштырылган эш урыннары белән эшкә урнаштыру	-	Мәшгульлек үзгә (килешү буенча)
12.	Балалар һәм балаларлы гаиләләргә социаль яклау мәсьәләләргә буенча халыкны мәгълүмат белән тәмин итү (канун һәм норматив документларны бастыру һәм тавышландыру)	-	ОСЗ (килешү буенча), ОСФР (килешү буенча), Мәгариф бүлгә, «Кайбыч таннары» - «Кайбицкие зори» газетасы редакциясе (килешү буенча)
II. Гаиләне, аналыкны һәм балачакны социаль яклау законнарын гамәлгә ашыру буенча өстәмә чаралар			
1.	Мәктәп укучыларын - район һәм республика конкурслары, фестивальләрендә җиңүчеләргә матди кызыксындыру.	Җирле бюджет	Мәгариф бүлгә, яшьләр эшләр, физкультура һәм спорт секторы
2.	Укучыларны матди кызыксындыру - район һәм республика спорт ярышларында җиңүчеләргә бүләкләү.	Җирле бюджет	Мәгариф бүлгә, яшьләр эшләр, физкультура һәм спорт секторы
3.	Фәннәр буенча район һәм республика мәктәп олимпиадаларында җиңүчә мәктәп укучыларына акчалата премияләр бирү	Җирле бюджет	Мәгариф бүлгә
4.	Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүчә балалары булган гражданнырга компенсация түләүләргә бирү	Җирле бюджет	Мәгариф бүлгә, ОСЗ (килешү буенча), РЦМП 22 нче бүлгә (килешү буенча)
5.	Балалар һәм яшүсмерләр өчен ата-аналар белән бергә техник базасын булдыру һәм физкультура-сәламәтләндрү һәм ял чаралары үткәрү	Җирле бюджет	яшьләр эшләр, физкультура һәм спорт секторы
6.	«Булачак эниләр мәктәбе», «Яшь гаиләләр мәктәбе» эшен оештыру	-	ЦРБ (килешү буенча), ОСЗ (килешү буенча), КЦСОН (килешү буенча)
10.	Халыкара гаилә көнә, Халыкара балаларны яклау көнә, Халыкара Эниләр көнә, Халыкара хатын-кызлар көнә үткәрү	Җирле бюджет	Мәгариф бүлгә, ОСЗ (килешү буенча), мәдәният бүлгә, ЗАГС, КЦСОН (килешү буенча)
11.	Ятим балаларга, бюджет өлкәсендә эшләрүчеләр балаларына, мәктәп укучыларына һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләргә балаларына, ата-	Җирле бюджет	Бюджет оешмалар (килешү буенча)

	аналары берсе(яки тулы булмаган гаиләдә) житди сәбәп белән эшләмәүче гаиләләрдән булган балаларга яңа ел бүләкләре әзерләү		
12.	Балалар, үсмерләр, яшьләр өчен физкультура-сәламәтләндерү, ял һәм ижади чаралар үткәрү	Жирле бюджет	Яшьләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы, мәдәният бүлеге
III. Олы яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны гамәлдәге законнар белән каралган социаль яклау камилләштерү чаралары			
1.	РФ, ТР һәм муниципаль районның гамәлдәге законнары һәм норматив актлары белән каралган социаль ярдәм чараларын күрсәтү, шул исәптән пенсияләр, пособиеләр, ЕДВ, ДМО, субсидияләр, социаль өстәмәләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм түләүләре.	Жирле бюджет	Башкарма комитет, предприятиеләр, оешмалар житәкчеләре (киләшү буенча), ОСЗ (киләшү буенча), ОСФР (киләшү буенча)
2.	Барлык категория инвалидлары, сугыш һәм хезмәт ветераннары, ЧАЭС, «МАЯК» ПБ аварияләрен бетерүдә катнашучылар, реабилитацияләнгән гражданнар, карауга мохтаж ялгыз кешеләрнең мәгълүмат базасын актуаль хәлдә тоту	-	социаль чклау бүлеге (киләшү буенча), ЖҮО (киләшү буенча), ветераннар советы (киләшү буенча), Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (киләшү буенча)
3.	Авыр тормыш хәлендә калган өлкән яшьтәге гражданнарга һәм инвалидларга матди ярдәм күрсәтү	«Милосердие» хәйрия фонды	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (киләшү буенча), халыккы социаль яклау буенча район комиссиясе, «Милосердие» фонды житәкчеләге (киләшү буенча)
4.	Өлкән яшьтәге гражданнарга һәм инвалидларга социаль ярдәм чараларын алу хокукын бирүче документлар тапшыру эшен оештыру	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча)
5.	Даими читтән ярдәмгә мохтаж ялгыз өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны вакытында ачыклау, аларга кирәкле социаль хезмәтләр күрсәтү, шул исәптән өйдә	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (киләшү буенча), авыл жирлекләре башлыклары (киләшү буенча)
6.	Ялгыз өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны гомуми типтагы йорт-интернатларга урнаштыру	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (киләшү буенча), Кайбыч картлар һәм инвалидлар өчен йорт-интернаты (ДИПИ) (киләшү буенча), жирлекләр башлыклары (киләшү буенча)
7.	Өлкән яшьтәге гражданнарны һәм инвалидларны санатор-курорт дәвалану өчен юлламалар белән тәмин итү	-	социаль яклау бүлеге (киләшү буенча), РҮХ (киләшү буенча), ОСФР (киләшү буенча)

8.	Инвалидларны реабилитациянең техник чаралары белән тәмин итү	-	ОСФР (килешү буенча)
9.	Өлкән яшътәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль хезмәт күрсәтү эшен оештыру	-	социаль яклау бүлеге (килешү буенча), КЦСОН (килешү буенча)
10.	Өлкән яшътәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль яклау мәсьәләләре буенча халыкны мәгълүмат белән тәмин итү	-	социаль яклау бүлеге (социаль яклау бүлеге) (килешү буенча), ОСФР (килешү буенча), РҮХ (килешү буенча), «Кайбыч таңнары» - «Кайбицкие зори» газетасы редакциясе (килешү буенча)
11.	Район пенсионерларына, 90 яшъкә житкән һәм аннан өлкәнрәкләргә матди ярдәм күрсәтү.	Жирле бюджет	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты
IV. Өлкән яшътәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль яклауның өстәмә чаралары.			
1.	Янгыннан зыян күрүчеләргә агач материалы бүлеп бирү	Жирле бюджет	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты
2.	Жиңү көне, Халыкара өлкәннәр көне, Халыкара инвалидлар көне, ЧАЭСта зыян күрүчеләрне искә алу көне уңаеннан мәдәни-массакүләм чаралар һәм хәйрия акцияләре оештыру, шул исәптән Бөек Ватан сугышы ветераннары, һәлак булган һәм вафат булган Бөек Ватан сугышы катнашучыларының тол хатыннары, бюджет оешмалары пенсионерлары, ликвидацияләнгән предприятиеләр һәм күчеп килүче пенсионерлар белән чаралар үткөрү өчен акча бүлеп бирү, «алтын юбилейлар»ны һәм бергә 50,55,60,65 ел яшәгәннәрне хөрмәтләү	Жирле бюджет	Кайбыч муниципаль районы башкарма комитеты, социаль яклау бүлеге (килешү буенча), Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге (килешү буенча), Мәдәният бүлеге (ОК), РВК, ЗАГС, РҮХ (килешү буенча), Мәгариф бүлеге
3.	Өлкән яшътәге гражданнар һәм инвалидлар өчен физкультура-сәләмәтләндерү, ял һәм ижади чаралар үткөрү	Жирле бюджет	СДМФиС
4.	Бөек Ватан сугышы катнашучыларына, һәлак булган Бөек Ватан сугышы катнашучыларының тол хатыннарына матди ярдәм күрсәтү	Жирле бюджет	Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты

Оешманың кыскартылган билгеләмәләре:

ОСЗ - Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Кайбыч муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге;

ОСФР – Татарстан Республикасы буенча Кайбыч районында Россиянең берләштерелгән социаль фондының клиент хезмәте (бүлек хокукларында);

КЦСОН – «Өмет» халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәге;

СДМФиС - Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының яшъләр эшләре, физкультура һәм спорт секторы;

ОК - Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге;

РВК – Татарстан Республикасы хәрби комиссариатының Кайбыч һәм Апас районнары буенча бүлеге;

ЗАГС – Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының ГХАТ бүлеге;

ЦРБ – «Кайбыч ҮРХ» ДАССУ ;

«Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» МКУ;

СФР – Татарстан Республикасы Кайбыч районы буенча Россия Федерациясе Социаль фонды бүлгеге;

ОМС – жирле үзидарә органнары;

ЦЗН – Кайбыч муниципаль районы Халыкны эш белән тәэмин итү үзеге;

Татарстан Республикасы хезмәт һәм халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының "Кайбыч картлар һәм инвалидлар интернат йорты" ДБУ